Dosarul nr. 2-24111241-05-2r-20122024

Prima instanță: Judecătoria Cahul sediul Cantemir

Judecător: Lilia Scripnic

Curtea de Apel Sud, sediul Cahul

D E C I Z I E
În numele Legii

04 aprilie 2025 mun. Cahul

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul
în componența:
Președintele completului, judecător Natalia Bondarenco,
Judecătorii Vitalie Movilă, Serghei Pilipenco

A examinat în lipsa părților, recursul declarat de Inspectoratul de Poliție Cantemir împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 18 noiembrie 2024 adoptate în cauza, la cererea de ridicare a *excepției de tardivitate* înaintată de Balan Grigore, în cauza civilă, la acțiunea înaintată de Inspectoratul de Poliție Cantemir al IGP al MAI către Balan Grigore cu privire la încasarea prejudiciului, -

C O N S T A T Ă :

În fapt.

La data de 03 octombrie 2024, Inspectoratul de Poliție Cantemir al IGP al MAI a depus în Judecătoria Cahul (sediul Cantemir) cerere de chemare în judecată către Balan Grigore cu privire la încasarea sumei de 4634,02 lei care constituie cheltuieli neîntemeiate, care au fost achitate nejustificat pentru luna ianuarie 2019, incorrect fiind calculate coeficientul format din raportul zilelor lucrătoare și cele calendaristice, cât și încasarea cheltuielilor de judecată.

La data de 28 octombrie 2024, prin intermediul cancelariei Judecătoriei Cahul (sediul Cantemir) Balan Grigore a depus o cerere prin care a invocat excepția de tardivitate, menționând că, acțiunea în reparare a prejudiciului se

prescrie în termen de 3 ani începând cu momentul în care persoana vătămată a cunoscut sau trebuia să cunoască existența prejudiciului.

Totodată a precizat pîrîtul că, supraplata salarială a fost efectuată în luna ianuarie 2019 conform anexei nr. 16 a raportului de audit, respectiv termenul de prescripție extinctivă, în care reclamantul a avut dreptul de a-și apăra prin intermediul instanței de judecată dreptul presupus încălcat, a început să curgă din luna ianuarie 2019 și a expirat în luna ianuarie 2022. La fel indică că auditul activității în domeniul financiar-contabil în cadrul Inspectoratului de Poliție Cantemir a avut loc începînd cu data de 06.09.2021-24.09.2021, adică termenul de prescripție extinctivă în care reclamantul a avut dreptul de a-și apăra prin intermediul instanței de judecată dreptul presupus încălcat, a început să curgă din data de 24.09.2021 și a expirat la 24.09.2024, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă la data de 03.10.2024, înafara termenului general de prescripție extinctivă.

Prin opinia scrisă Inspectoratul de Poliție Cantemir al IGP al MAI, a indicat că, a aflat despre dreptul încălcat prin Prescripția nr.25-04-04/3077 din 23 august 2023, moment de la care a început a curge termenul de prescripție.

Soluția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 18 noiembrie 2024 s-a admis excepția de tardivitate a cererii de chemare în judecată înaintată de Balan Grigore. S-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Inspectoratul de Poliție Cantemir al IGP al MAI către Balan Grigore cu privire la încasarea prejudiciului, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Solicitarea și argumentele recurentului.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la data de 29 noiembrie 2024 Inspectoratul de Poliție Cantemir a depus recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 18 noiembrie 2024, cu pronunțarea unei decizii prin care cererea de chemare în judecată înaintată de către Inspectoratului de poliție Cantemir împotriva lui Grigore Balan cu privire la recuperarea prejudiciului cauzat, să fie admisă integral.

În argumentarea recursului s-a indicat că, la data de 28 noiembrie 2024 a primit încheierea instanței de fond și în termenul prevăzut de lege a depus cererea de recurs.

Indică că Inspectoratul de Poliție Cantemir nu este de acord cu încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 18 noiembrie 2024 prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de către Inspectoratul de poliție Cantemir împotriva lui Grigore Balan cu privire la încasarea prejudiciului.

Inspectoratul de poliție Cantemir, comunică că instanța de fond eronat a respins cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul de poliție Cantemir împotriva lui Grigore Balan cu privire la repararea prejudiciului cauzat ca urmare a achitării nejustificate pentru luna ianuarie 2019, incorect fiind calculat coeficientul format din raportul zilelor lucrătoare şi cele calendaristice.

Inspectoratul de poliție Cantemir atrage atenția că cererea de chemare în judecată a fost înaintată în termenul general stipulate în art. 391 alin. (1) Cod civil nr. 1107/2002, din motiv că prin Raportul de audit intern din 01 noiembrie 2024, Inspectoratul de poliție Cantemir a aflat despre dreptul încălcat, din care moment a şi început să curgă termenul de prescripție de înaintare a acțiunii în instanța de judecată.

Indică că, potrivit art. 776 Cod Civil nr. 1107/2002 „obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii, reglementări similare fiind prescrise şi de dispozițiile art. 774 şi 775 Cod civil.

Cadrul legal relevant speței sunt prevederile art. 1979 alin. (1) şi (2) Cod civil, dacă o persoană obține o îmbogățire nejustificată (persoană îmbogățită) care se atribuie la dezavantajul suferit de o altă persoană (persoană dezavantajată), ea este obligată față de persoana dezavantajată să restituie îmbogățirea.

Reieșind din prevederile art. 1998 alin. (1) Cod civil, stipulează că, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Referitor la poziția sa a făcut trimitere la practica judiciară.

Termenul de depunere a recursului:

Conform art. 425 Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii*.

Analizând lucrările dosarului se atestă că judecătorul primei instanțe a emis încheierea judecătorească în data de 18 noiembrie 2024, în prezența părților. Cerere de recurs a fost înregistrată în data de 29 noiembrie 2024.

Astfel, se atestă respectarea de către Inspectoratul de Poliție Cantemir a termenului de înregistrare a recursului împotriva încheierii emise de către instanța de fond.

Aprecierea instanței de recurs:

Studiind materialele dosarului, analizând încheierea contestată în raport cu argumente invocate în recurs, Completul de judecată ajunge la concluzia de a respinge recursul, cu menținerea încheierea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 423 alin.(1) Cod de procedură civilă, *Încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părţi şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfăşurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol*.

Potrivit prevederilor art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, *(3) recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor*.

Pornind din prevederile legii citate, recursul s-a examinat în lipsa părților, însă cu înștiințarea acestora despre data și ora judecării cauzei în ordine de recurs.

Părțile în cauză au fost înștiințate despre data examinării recursului și a fost acordat dreptul de a depune referință în adresa Curții de Apel Sud, sediul Cahul până la data de 04 martie 2025. Referință la cererea de recurs nu a fost depusă.

Conform art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, „*instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea”*.

Potrivit art. 186[1] alin. (1) – (3) Cod de procedură civilă „*(1) Cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se*

examinează în fond doar după examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripţie sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepţiei, instanţa de judecată examinează excepţia de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen.

(2) Excepţia de tardivitate şi, după caz, repunerea în termen se soluţionează în şedinţă de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanţilor citaţi legal nu împiedică examinarea cererilor.

(3) Dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepţia de tardivitate, instanţa de judecată respinge acţiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs.".

Conform art. 186[1] alin. (4) Cod de procedură civilă „*Instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii adoptate conform alin. (3), este în drept: a) să respingă recursul şi să menţină încheierea;".*

După cum rezultă din materialele cauzei, reclamantul Inspectoratul de Poliție Cantemir al IGP al MAI a depus în Judecătoria Cahul (sediul Cantemir) cerere de chemare în judecată către Balan Grigore cu privire la încasarea sumei de 4634,02 lei care constituie cheltuieli neîntemeiate, care au fost achitate nejustificat pentru luna ianuarie 2019, incorect fiind calculate coeficientul format din raportul zilelor lucrătoare și cele calendaristice, cât și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin ordinul nr. 77 ef din 31 decembrie 2018 „*Cu privire la acordarea concediului de odihnă, concediului neplătit, participare la sesiune, rechemare din concediu, sistarea concediului neplătit, prelungirea concediului de odihnă*" s-a acordat concediu de odihnă anual plătit, în conformitate cu art.40 alin. (2) al Legii nr.288 din 16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne inspectorului principal Balan Grigore, ***** al Serviciului Supraveghere Tehnică și Accidente Rutiere al Secției Securitate Publică a Inspectoratului de Poliție Cantemir al IGP al MAI pentru perioada de activitate 01.01.2018-31.12.2018- 40 de zile calendaristice de la data de 04 ianuarie 2019 pînă la 14 februarie 2019 *(f.d.26).*

În cadrul examinării cauzei civile, la data de 28 octombrie 2024, Balan Grigore a înaintat în instanța de judecată o cerere prin care a invocat excepția de tardivitate, menționând că, acțiunea în reparare a prejudiciului se prescrie în termen

de 3 ani începând cu momentul în care persoana vătămată a cunoscut sau trebuia să cunoască existența prejudiciului.

Judecătorul instanței de fond examinând cererea, prin încheierea din 18 noiembrie 2024 a admis excepția de tardivitate a cererii de chemare în judecată înaintată de Balan Grigore și a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Inspectoratul de Poliție Cantemir al IGP al MAI către Balan Grigore cu privire la încasarea prejudiciului, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Verificând legalitatea încheierii judecătorești, Completul de judecată constatată că, instanța de fond just a concluzionat că, pentru înaintarea unei acțiuni cu privire la încasarea prejudiciului Inspectoratul de Poliție Cantemir urma să respecte termenul de 3 ani stabilit de norma art. 391 Cod civil.

Mai mult, Completul de judecată atestă ca fiind întemeiată și poziția instanței precum că, prescripția începe să curgă doar din momentul în care este încălcat dreptul subiectiv sau interesul protejat de lege. Reclamantul prin ordin a dispus calcularea compensației bănești pentru concediile de odihnă anuale neutilizate de către pârât, iar calcularea acestora ține nemijlocit de angajator, astfel că, dreptul la acțiune apare din 31 decembrie 2018 când a fost dispusă acordarea concediului plătit și întreprinse acțiunile derivate din acest act. Dreptul la acțiune al reclamantului a apărut la momentul acordării concediului de odihnă anual angajatului și calculării compensației bănești.

Or, potrivit art. 391 Cod civil, *„(1) Termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani. (2) Acţiunile privind apărarea drepturilor personale nepatrimoniale se prescriu numai în cazurile expres prevăzute de lege*.”.

Conform art. 395 alin. (1) Cod civil, „*(1) Termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune. Dreptul la acţiune se naşte la data când persoana <u>a aflat sau trebuia să afle</u> despre încălcarea dreptului.”.*

Astfel, Completul de judecată reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond privitor la respingerea ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție cererea de chemare în judecată înaintată de Inspectoratul de Poliție Cantemir al IGP al MAI către Balan Grigore cu privire la încasarea prejudiciului, or perioada de 3 ani până la depunerea acțiunii reclamantul beneficiază de dreptul de a pretinde soluționarea litigiului.

Pe rațiunile date se resping ca neîntemeiate argumentele invocate în cererea de recurs precum că, *cererea de chemare în judecată a fost înaintată în termenul*

general stipulate în art. 391 alin. (1) Cod civil nr. 1107/2002, din motiv că prin Raportul de audit intern din 01 noiembrie 2024, Inspectoratul de poliție Cantemir a aflat despre dreptul încălcat, din care moment a şi început să curgă termenul de prescripție de înaintare a acțiunii în instanța de judecată, or la caz Inspectoratul de Poliție Cantemir pretinde încasarea din contul pârâtului Balan Grigore *a prejudiciului în mărime de 4 634,02 lei, ca fiind cheltuieli neîntemeiate care au fost achitate nejustificat pentru luna ianuarie 2019, incorect fiind calculat coeficientul format din raportul zilelor lucrătoare şi cele calendaristice,* astfel dreptul încălcat curge de la data naşterii dreptului la acțiune și anume din 31 decembrie 2018 când a fost dispusă acordarea concediului plătit și întreprinse acțiunile derivate din acest act.

Este eronată poziția recurentului Inspectoratul de poliție Cantemir precum *că prin Raportul de audit intern din 01 noiembrie 2024, a aflat despre dreptul încălcat şi că este momentul de când a început să curgă termenul prescripției*, or potrivit Raportului de audit, auditul intern a fost desfășurat în intervalul 06.09.2021-24.09.2021 (f.d. 12). Mai mult ca atât, calculele privitor la achitarea plăților a fost efectuată anume de către subdiviziunea IGP – Inspectoratul de Poliție Cantemir, iar pârâtul Balan Grigore nu a efectuat careva calcule în acest sens.

Astfel, răspunderea materială a pârâtului Balan Grigore nu poate depinde de periodicitatea auditului intern care se efectuează de către organele abilitate din instituția respectivă.

În concluzie, Completul de judecată notează că, înaintarea acțiunii de către Inspectoratul de Poliție Cantemir nu modifică regula de calculare a termenului de prescripție, care în termen de 3 ani de la data apariției dreptului respectiv, trebuia să știe despre încălcarea dreptului său și să se adreseze în instanța de judecată.

CEDO, în hotărîrea sa din 03 septembrie 2019, pronunțată în *cauza Muhina vs Republica Moldova*, a constatat încălcarea art.6 paragraf 1 atunci cînd instanțele de judecată au examinat un recurs tardiv fără a oferi motive convingătoare pentru extinderea termenului pentru depunerea recursului. La fel Curtea a constatat că în *cauza Dacia SRL vs Moldova* (3052/04, paragraf 77, 18 martie 2008), înrăutățirea unei situații juridice care a devenit irevocabilă datorită aplicării termenului de prescripție este incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate supra, ținând cont de faptul că argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, iar încheierea contestată este întemeiată, Completul de judecată respinge recursul și menține încheierea contestată.

Călăuzindu-se de prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Completul de judecată, –

D E C I D E :

Se respinge recursul declarat de Inspectoratul de Poliție Cantemir.

Se menține încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 18 noiembrie 2024 adoptată în cauza, la cererea de ridicare a *excepției de tardivitate* înaintată de Balan Grigore, în cauza civilă, la acțiunea înaintată de Inspectoratul de Poliție Cantemir al IGP al MAI către Balan Grigore cu privire la încasarea prejudiciului.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecător Natalia Bondarenco

Judecătorii Vitalie Movilă

Serghei Pilipenco